

II FESTA DE LA CULTURA DEL PENEDÈS

El divendres 13 de maig al vespre es va celebrar al Teatre Principal de Vilanova i la Geltrú la II Festa de la Cultura del Penedès, organitzada per l'Institut d'Estudis Penedesencs amb la col·laboració de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú i Caixa Penedès, i en el marc de la qual es lliuraren els Reconeixements Culturals Collita 2011.

La presència del Conseller de Cultura, sr. Ferran Mascarell, va contribuir a realçar aquest acte i a donar-li una projecció catalana i el reconeixement per part de la Generalitat de Catalunya.

La presentació i conducció de l'acte va anar a càrrec del periodista vilanoví Carles Aparicio.

L'acte comptà amb la participació de la Banda del Conservatori Municipal de Música Mestre Montserrat de Vilanova i la Geltrú, dirigida per Emilio Serrano, amb l'assistència a la direcció de Meritxell Carbonell. La Banda, formada per seixanta músics, interpretà magistralment diverses peces d'arreu del món i d'estils diferents, destacant la seva interpretació de: *Ross Roy, El cant dels ocells, el meu avi, The Blues Brothers Revue, i Gone with the wind.*

El president de l'IEP, sr. Ramon Arnabat, realitzà un vibrant discurs en què reivindicà el paper de l'Institut d'Estudis Penedesencs en la cultura penedesenca al llarg de 34 anys d'història, parlant que rec ollim en aquestes mateixes pàgines.

A continuació Carles Aparicio llegí l'acta del jurat dels Reconeixements Culturals collita 2011, integrat per Ramon Arnabat Mata, president de l'IEP; Joan Martorell, professor i regidor d'Urbanisme de l'Ajuntament de Vilanova; Francesc-Marc Álvaro Vidal, periodista i escriptor; Salvador Butí Papiol, químic, catedràtic de l'Escola Politècnica Superior d'Enginyeria de Vilanova i la Geltrú; Camil·la Pérez Salvà, ceramista; Joan Solé Bordes, filòleg, professor de llengua i literatura; i Núria Jané Orpí, historiadora i arxiviera, i secretaria de l'IEP.

Seguidament es procedí al lliurament dels Reconeixements Culturals 2011

Ramon Arnabat, lliurà el Reconeixement Cultural Collita 2011 Teresa Basora de Difusió cultural a l'arbocenc JOSEP M. JANÉ I SAMSÓ. Aquest agrai el premi i tot recordant l'Abat Escarré i el seu compromís amb Catalunya, va voler recordar a totes aquelles persones que en condicions adverses van lluitar per Catalunya i pel Penedès, tot finalitzant amb un emocionat *Visca Catalunya!*

El sr. Josep Colomé, President de Caixa Penedès, realitzà una intervenció recordant la tasca realitzada per l'historiador Emili Giralt i el seu compromís amb el Penedès, i donant ànims a l'IEP en la seva promoció de la cultura al Penedès. Fou l'encarregat de lliurar el Reconeixement Cultural Collita 2011 Emili Giralt de Recerca al vilanoví VICENÇ CARBONELL VIRELLA. Aquest, després d'agrair el premi, volgué recordar la importància del treball en equip, tant a la Secció de Toponímia de l'IEP, com en el grup excursionista de la Talaia, i la necessitat que el coneixement i la recerca es difonguin entre la població.

El sr. Joan Ignasi Elena, Alcalde de Vilanova i la Geltrú, agrai a l'IEP que hagués portat la Festa de la Cultura a la ciutat de Vilanova i la seva llarga tasca en favor del Penedès i la seva Cultura. Fou l'encarregat de lliurar el Reconeixement Cultural Collita 2011 Pau Casals a la

Trajectòria a la SECCIÓ DE CULTURA DE LA TALAIA DE VILANOVA I LA GELTRÚ. La presidenta de la Secció de la Cultura de la Talaia, recordà als fundadors del centre i la tasca desenvolupada al llarg de més de cinquanta anys en la difusió de la cultura en general i la del Penedès en particular, i mostra el desig de seguir col·laborant amb l'IEP.

El sr. Ferran Mascarell, Conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya, lliurà el **Reconeixement Cultural Collita 2011 Santiago Rusiñol a les Arts** a l'artista vilafranquí FÈLIX PLANTALECH BATLLE. Aquest, agrai aquest reconeixement fet en vida i quan encara era jove, i animà a l'IEP a seguir el seu treball incansable en favor de la cultura i del Penedès.

A continuació, l'honorable Conseller de Cultura, sr. Ferran Mascarell, va prendre la paraula per dir que subscribia completament les paraules del president de l'Institut d'Estudis Penedesencs. Recordà a les persones premiades i als personatges que donen nom als Reconeixements, dient que el poble savi són aquells que saben reconèixer els seus referents culturals, tal i com passava en uns i altres. Destacà la gran activitat de l'Institut d'Estudis Penedesencs i la qualitat de la mateixa, dient que eren un exemple per Catalunya. Finalment, va fer èmfasi en la importància de la cultura en qualsevol societat, i va dir que veient les trajectòries de les persones premiades, no podien ser pessimistes, sinó que, al contrari, tant pel que feia a Catalunya, com a la Cultura, i malgrat les dificultats del present, tenien un gran futur.

Finalment la Banda interpretà les peces: *Concerto d'Amore* i *The Blues Brothers Revue* que feren vibrar al públic, que després compartí una copa de vi i cava amb els premiats.

Intervenció Ramon Arnabat, president de l'IEP

Bona nit a tothom.

Quan, fa dos anys, des de l'Institut d'Estudis Penedesencs varem endegar el **projecte dels Reconeixements Culturals**, teníem molt clar quin era el seu objectiu: "*Retre homenatge públic a aquelles persones, entitats, administracions i empreses, que treballen per la cultura penedesenca*". També teníem clar que calia atorgar aquests Reconeixements en el marc d'una *Festa* que servís de punt de trobada de la cultura penedesenca.

L'èxit de la primera convocatòria, a Calafell l'any 2009, ens ha animat a seguir el camí i a convocar de nou els **Quatre Reconeixements Collita 2011** i als quals s'han presentat 32 propostes.

Vull fer públics **uns agraïments personalitzats**, i alhora extensius a les entitats que representen: la Sra. Isabel Pla, regidora de Cultura de l'Ajuntament de Vilanova; el sr. Josep Colomé i el sr. Josep M. Cortés de Caixa Penedès; el sr. Emilio Serrano director de la Banda que ens acompanya; així com als **membres del jurat** per la seva tasca.

També vull agrair als **representants de les Institucions** que ens acompanyen perquè amb la seva presència contribueixen a donar projecció a aquest acte, i especialment al **Alcalde de Vilanova i la Geltrú**, Sr. Joan Ignasi Elena i a l'honorable **Conseller de Cultura** de la Generalitat de Catalunya Sr. Ferran Mascarell.

Finalment, vull agrair a tots els membres de la **Junta de l'IEP** la tasca desenvolupada per fer possible aquest acte i el dia a dia de la nostra entitat.

Permeti'm, però, que faci un petit recordatori de la tasca que ha desenvolupat, desenvolupa i desenvoluparà l'Institut d'Estudis Penedesencs.

L'IEP té una llarga trajectòria, de fet, l'any que ve fem 35 anys. Pot ser una bona oportunitat per sol·licitar la Creu de Sant Jordi.

Una trajectòria que no hagués estat possible sense l'esforç, la dedicació el treball de tantes i tantes persones. A totes elles, moltes gràcies per la seva tenacitat! Entre tots hem fet possible que avui l'IEP sigui el pal de paller de la cultura penedesenca, en col·laboració franca amb els centres d'estudis locals, amb les biblioteques, arxius i museus, amb els ajuntaments i consells comarcals del Penedès.

L'Institut d'Estudis Penedesencs ha estat, és i vol seguir sent, el Casal que acull totes aquelles persones que volen treballar per la cultura penedesenca. Ho hem demostrat els darrers anys organitzant més d'un centenar d'activitats anuals arreu del territori, de manera que cada setmana hi ha dues o tres activitats de l'IEP en alguns del 47 municipis penedesencs. Però no és tant sols una qüestió de quantitat, sinó també de qualitat: alguns dels projectes de l'IEP han estat capdavaners a Catalunya i serveixen de model a d'altres Centres d'Estudis.

L'Institut d'Estudis Penedesencs es defineix a partir de dues paraules: **Cultura i Penedès** o **Penedès i Cultura**, com vulguin. Ambdós conformen al nostre ADN. El Penedès ens arrela al territori; i la Cultura ens projecta al Món. Pensar globalment i actuar localment, heus ací el vell lema del combat ecològic que fa seu l'IEP en el camp de la cultura.

Nosaltres treballem en l'àmbit de la cultura penedesenca en el present, mirant al futur, sense oblidar al passat. Nosaltres treballem, i seguirem treballant amb els peus a la terra penedesenca, però amb els ulls oberts a Catalunya i al Món. A nosaltres, com al poeta Foix, "*ens enamora el nou i ens exalta el vell*".

Nosaltres treballem per la superació de l'esquarçament provincial i per la unitat del Penedès que ens projecti arreu del país. Per un Penedès amb veu pròpia en el debat sobre el present i el futur de Catalunya.

Nosaltres actuem en tots els àmbits de la cultura i del territori penedesenc, mitjançant la recerca, la formació i la difusió, de manera que l'IEP esdevé cada cop més un **node de coneixement** que interrelaciona el Penedès amb les Universitats, amb els Centres d'Estudis de Parla Catalana i amb l'Institut d'Estudis Catalans. Un node de coneixement que connecta culturalment el Penedès amb Catalunya.

Bé, doncs, si us interessa el Penedès i us interessa la Cultura sigueu ben vinguts a l'Institut d'Estudis Penedesencs. Us hi esperem amb els braços oberts!

L'IEP treballa per i amb la **Cultura**. Per la cultura amb minúscula i amb majúscula. Per la cultura entesa com aquell conjunt d'activitats que ens diferencien de la resta d'animals que poblen el planeta Terra; que ens dóna identitat, que ens permet entendre el món i transformar-lo. Aquelles activitats que ens fan ésser humans.

A la pregunta de que som? Només hi ha una resposta: **som cultura**, cultura local y global, individual i col·lectiva, material i immaterial.

La **cultura** por aportar creació i transformació, però també desenvolupament econòmic i humà, cohesió social, arrelament i identitat, emoció i experiència,

La **cultura** no és la **cirereta del pastis**, és l'essència del pastis. Allò que li dóna forma i consistència, allò que fa de les diverses parts un producte nou. La cultura no és guarniment, sinó arrelament, creació, formació, transformació, ...

Massa sovint sentim a parlar del que "costa" la cultura, però poques vegades parlem del que "val". Ho deia l'historiador recentment traspassat Tony Judt: "*Sabem el que costen les coses, però no tenim ni idea d'allò que valen*". Sovint se'ns retreu a les entitats culturals el que costa la cultura, però no se'ns valora el que val aquesta cultura, el valor que afegeix a les persones individualment, i a la comunitat socialment. Hem de deixar de parlar de despesa quan parlem de cultura, o de

educació o de recerca, i hem de passar a parlar d'inversió de futur.

Perquè creiem en el valor de la Cultura i del Territori, l'Institut d'Estudis Penedesencs té el ferm propòsit de convocar uns **Estats Generals de la cultura del Penedès** que reunixin les persones, entitats, empreses i administracions que treballen a les nostres comarques en l'àmbit cultural; que reuneixi als creadors, productors, executors i consumidors culturals; que reuneixi l'àmbit privat, el públic, l'associatiu, el professional i l'amateur; amb l'objectiu d'analitzar el present i debatre sobre el futur de la Cultura al Penedès. Uns Estats Generals, complementats amb els estudis tècnics necessaris, que permetin l'elaboració d'un **Llibre blanc de la Cultura al Penedès**.

Ha passat ja el temps de fixar-nos tant sols en el nombre d'**equipaments culturals**, de fixar-nos en els contenidors. Ara ens toca omplir-los de contingut de manera que permetin interrelacionar la creació, la producció, la difusió i el consum cultural.

El futur de la cultura al Penedès està en el treball en xarxa que afavoreixi la cooperació i la complementarietat, que potenciï les singularitats i que garanteixi la viabilitat i projecció de les diverses propostes territorials i sectorials, sobretot en els camps de la creació i la producció. Que afavoreixi la interrelació i la coordinació entre els diversos camps de la cultura, entre els diversos agents culturals, entre els diferents equipaments i equips i entre les diverses realitats territorials.

El futur de la cultura al Penedès està en la creació d'un **sistema cultural penedesenc en xarxa** potent i sostenible que integri el marc local, el comarcal i el veguerial, i que l'insereixi en el marc nacional i internacional. Que ens permeti guanyar identitat penedesenca i projecció a Catalunya i al Món.

Però, tornem al començament, moltes gràcies a tots per la vostra assistència. Moltes felicitats als guanyadors que tot seguit coneixerem, i a tot els candidats que ho podien haver estat.

Acabo amb aquestes precises i precioses paraules del poema que en David Jou i Mirabent ens va regalar amb motiu dels 30 anys de l'IEP, i que resumeixen a la perfecció l'esperit d'aquesta *Festa de la Cultura del Penedès*.

*“El millor del saber
és, de vegades, el goig de retrobar-nos,
rics del que hem après, plens del que hem donat,
i en un caliu d'emoció i complicitat
sentir la força de seguir i la il·lusió de renovar-nos.”*

*“El millor del saber
és que pugui tenir tant de gust d'amistat,*

Moltes gràcies!

* * * * *

ELS PREMIATS

Reconeixement Cultural Collita 2011 Teresa Basora de Difusió cultural a Josep M. Jané i Samsó

Per la seva tasca de difusió de la cultura catalana i penedesenca al llarg de seixanta anys. Pel seu compromís amb el Penedès i amb la Vila de l'Arboç en la qual va crear i mantenir l'Arxiu Arbocenc (1948) amb un important fons de fotografies, segells, manuscrits, revistes i diaris, dibuixos, etc. Per la direcció (entre 1948 i 1966), junt amb Esteve Cruaïnes i Oliver, de la revista clandestina *Fe i Vida*. Per l'impuls dels estudis colombins a Catalunya, i per la campanya comarcal per la supervivència de la llengua catalana durant la dictadura franquista. Pel seu compromís intel·lectual i cívic amb el Penedès i Catalunya, encapçalant i participant en diverses iniciatives, entre elles la de la creació de l'Institut d'Estudis Penedesencs

Reconeixement Cultural Collita 2011 Emili Giralt de Recerca a Vicenç Carbonell Virella

Per la seva silenciosa aportació al coneixement dels noms dels llocs de tot el Penedès. Per la seva constància i capacitat de crear complicitats en la Secció de Toponímia de l'IEP, una de les meves sòlides des de fa molt anys. Perquè el rigor que ha aplicat als seus treballs, ha permès que aquesta secció formi part de la corresponent de l'IEC. Perquè mitjançant la seva total dedicació a la preparació d'excursions de tot ordre (GRs, de regularitat, caminades populars, etc) a la Talaia de Vilanova i arreu del Penedès, ha posat els seus coneixements i els dels seus companys a l'abast de totes les persones que, caminant, volen descobrir el Penedès. Tot plegat el converteix en una de les persones que ha col·laborat més en la pervivència del topònims que identifiquen la història del Penedès.

Reconeixement Cultural Collita 2011 Pau Casals a la Trajectòria a la Secció de Cultura de la Talaia de Vilanova i la Geltrú

Per la tasca ininterrompuda des de fa 54 anys de difusió de la cultura penedesenca a Vilanova i la Geltrú i al Garraf. L'Agrupació Excursionista Talaia va ser fundada l'11 de setembre de l'any 1955. Tan sols dos anys més tard es fundava la Secció de Cultura dins de l'entitat, la qual fins al dia d'avui ha estat molt activa en el camp de la difusió cultural per mitjà de conferències, audiovisuals, sortides, presentacions, taules rodones i tota mena d'actes socials. En nombroses ocasions, aquestes activitats han tingut com a punt de referència el nostre àmbit propi: l'àmbit penedesenc.

Reconeixement Cultural Collita 2011 Santiago Rusiñol a les Arts a Fèlix Plantalech Batlle

Per la seva obra pictòrica i escultòrica que ha plasmat l'essència del Penedès i l'ha donat a conèixer tant a nivell nacional com internacional. També ha apropiat l'art a les entitats de la comarca a través de donacions d'obra per a commemoracions i activitats. La seva obra gaudeix de reconeixement internacional i sempre ha estat vinculada al Penedès, al paisatge de vinyes. En el seu art pretén desvetllar sentiments i inquietuds i sobretot intenta que neixi una complicitat entre l'artista i l'observador. Autor de diverses col·leccions com "Terra de pàmpols", "Paisatge Endins" i "Vinyes que diuen adéu". Es tracte, doncs, d'obres amb un profund i elaborat treball sobre elements d'identitat del paisatge penedesenc.

Imatge general de la celebració amb l'actuació de la **Banda del Conservatori Municipal de Música Mestre Montserrat** de Vilanova i la Geltrú.

Un moment de la intervenció de Ramon Arnabat, president de l'IEP.